

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Historia	Código	613G03009	
Titulación	Grao en Inglés: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Alonso Troncoso, Víctor	Correo electrónico	v.alonso.troncoso@udc.es	
Profesorado	Alonso Troncoso, Víctor Romero Portilla, Paz	Correo electrónico	v.alonso.troncoso@udc.es paz.romero.portilla@udc.es	
Web	www.udc.es/filo			
Descrición xeral	<p>Historia da historiografía occidental, dende a Antigüidade á Idade Contemporánea. O curso centrarase nas fontes historiográficas, de carácter literario, non so analizando as preferencias temáticas e as orientacións ideolóxicas dos cronistas e historiadores, senón tamén (ao seren unha Facultade de Filoloxía) facendo unha especial énfase nas relacións deses autores cos xéneros literarios concorrentes na representación do pasado, nomeadamente a épica e a novela. Polo demáis, a explicación do contexto histórico constituirá unha conditio sine qua non pra profundar nos autores en cuestión.</p>			
Plan de continxencia	<p>MODIFICACIÓNS DA GUÍA DIDÁCTICA</p> <p>Addenda á Guía Docente por mor do COVID19 no caso de interrupcións das clases</p> <p>Modificacións nos contidos: Non hai cambios.</p> <p>Metodoloxías docentes que se manteñen: todas. As clases expositivas e interactivas continuarían en liña. Os eventuais controis de asistencia e participación se farían tamén telemáticamente. As recensións dos alumnos repetidores e con dispensa académica se entregarían en soporte dixital.</p> <p>A proba final se faría en liña (escrita ou oral, dependendo das condicións do momento).</p> <p>As porcentaxes nas avaliacións se manterían.</p> <p>Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: correo electrónico e/ou Teams.</p> <p>Mecanismo de transferencia da documentación, a mesma: Moodle.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.

B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Saber analizar e comentar textos e discursos históricos utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.		B2	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B9	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.		B10	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C5
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8
Ter e saber aplicar os coñecementos básicos que permitan reflexionar sobre a disciplina histórica	A2	B3	C4
Coñecer o uso que dos conceptos fundamentais tratados se ten feito polos propios historiadores		B3	C4
Coñecer a aportación da historia, a literatura e a memoria para a representación do pasado	A2	B1	C1
Saber que os conceptos, as escrituras e a investigación histórica están en permanente construción.	A2	B1 B3	C1 C6
Utilizar os coñecementos e técnicas propias da historia no ámbito doutras disciplinas, nomeadamente as relacionadas coa linguaxe como a lingüística e a literatura.	A1 A2 A3	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C1 C4 C7 C8

Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada	A11		
---	-----	--	--

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Consideracións xerais acerca da Historia	1.1. Conceito de Historia 1.2. Obxecto e suxeito da Historia 1.3. Método e Teoría 1.4. O espazo e o tempo na Historia
2. O discurso histórico na Antigüidade	2.1. Os precedentes de Exipto, Mesopotamia e outras altas culturas urbanas 2.2. Da historiografía grega ás interpretacións proféticas do cristianismo
3. Da teocracia medieval ao racionalismo da Ilustración	3.1. A teoría das "tres ordes"do feudalismo 3.2. As crónicas medievais 3.3 A singularidade das historiografías non cristiás. Ibn Jaldun; a historiografía chinesa 3.4. A crítica renacentista 3.4. A racionalidade ilustrada
4. Revolución francesa e liberalismo: o salto cara a construción da Historia como ciencia	4.1. O nacemento da historiografía moderna. 4.2. Discurso histórico e nacionalización do pasado 4.3. As variantes do discurso histórico: liberalismo, romantismo, positivismo e historicismo alemán 4.4 A literatura histórica: literaturas nacionais e sistemas literarios 4.5 Alguns estudos de caso
5. As multitudes na Historia	5.1. A renovación dos Annales" e a Historia Económica 5.2. O materialismo histórico
6. A crise do discurso histórico nos finais do século XX.	6.1. A destrución da Historia como ciencia 6.2 A volta á narración e outras alternativas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	B1 B3 B5 B7 C1	2	50	52
Obradoiro	A1 A2 A10 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C6	10	15	25
Lecturas	A3 A11 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9	0	15	15
Sesión maxistral	B1 B5 B6 B7 B8 C7 C8	21	0	21
Discusión dirixida	A11 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C5 C6	14	21	35
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita para a avaliación da aprendizaxe. Versará sobre os contidos estudados no curso e recollidos no temario da materia.

Obradoiro	<p>Debate na aula na base do libro Os Pazos de Ulloa, dos capítulos previamente indicados ao alumnado e lidos por este con anterioridade, en horas non presenciais. A profesora encargada do obradoiro dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos matriculados (agás aqueles con dispensa académica e, se así o desexan, os repetidores). Valorizaranse as intervencións de cada alumno ao longo do obradoiro.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 3.) indícase o traballo que substitúe a asistencia a estas clases no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p>
Lecturas	Lecturas complementarias, por conta do alumnado, do material bibliográfico recomendado polo profesor e relacionado coas leccións do temario.
Sesión maxistral	Exposición oral a cargo do profesor, centrada nos contidos do programa da materia. O seguimento das sesións maxistrais constitúe unha conditio sine qua non pra debater de maneira axeitada nas clases interactivas.
Discusión dirixida	<p>Debate na aula na base de materiais previamente indicados polo profesor e lidos polo alumnado en horas non presenciais. O profesor dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos (agás aqueles con dispensa académica e os repetidores con incompatibilidade horaria), o que implica a asistencia obrigatoria ás sesións interactivas.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 4.) indícase o traballo que substitúe a asistencia á clase interactiva no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva Obradoiro	<p>No que atinxe á proba obxectiva o profesor clarexará a modalidade de exame a realizar e a correspondente valorización de cada pregunta.</p> <p>Na discusión dirixida o profesor intervirá pra resolver as dúbidas que cada alumno poda presentar ao longo dos debates.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A11 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C5 C6	<p>Debate na aula na base do exposto nas sesións maxistrais e dos materiais previamente distribuídos polo profesor e lidos polo alumno en horas non presenciais. O profesor dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos (agás aqueles con dispensa académica e os repetidores con incompatibilidade horaria), o que implica a asistencia obrigatoria ás sesións interactivas.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 4.) indícase o traballo que substitúe a asistencia á clase interactiva no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p> <p>Valorizaranse as intervencións do alumnado na clase interactiva. Poderanse facer controis de asistencia a estas clases.</p>	30
Proba obxectiva	B1 B3 B5 B7 C1	Proba escrita para a avaliación da aprendizaxe. Versará sobre os contidos teóricos e prácticos estudados no curso e recollidos no temario da materia.	50
Obradoiro	A1 A2 A10 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C6	Comentario e debate na aula da novela Los Pazos de Ulloa, de Pardo Bazán. A participación do alumnado presupón a lectura previa dos capítulos que se comentarán no correspondente obradoiro, cada venres. Deberán asistir ao obradoiro todos os alumnos matriculados, agás nos casos de dispensa académica e, se así o desexan, os repetidores, que terán que entregar o traballo escrito que se indica en Avaliación (Observacións 3.).	20

Observacións avaliación

1. É obrigatorio ter entregado en tempo e forma as actividades encargadas durante o curso.
2. As faltas de ortografía (grallas) e/ou incorreccións léxico-gramaticais poderán supor unha diminución da nota.
3. Os alumnos en situación de matrícula a tempo parcial (dispensa académica) e os alumnos repetidores que non asistan ao obradoiro (venres) presentarán un resumo, capítulo a capítulo, cun comentario persoal ao final, da novela Os Pazos de Ulloa, de Emilia Pardo Bazán. O traballo, presentado en papel (NON dixitalizado), terá as seguintes características: 7 folios (tamaño estándar) de extensión, dos que 5 serán de resumo e 2 de comentario persoal (non conta a páxina de cuberta do traballo, co nome do alumno e o título do libro); letra Times New Roman 12; interlineado 1,15. A data límite pra entregar o traballo será o 3 de maio de 2022. O traballo impreso farase chegar ao profesor coordinador da materia: Víctor Alonso Troncoso. Este traballo substitutivo computará o 20% da nota final.
4. Os alumnos en situación de matrícula a tempo parcial (dispensa académica) e os alumnos repetidores que non podan asistir ás clases interactivas (discusión dirixida) deberán facer a recensión bibliográfica do libro obrigatorio no pasado curso 20-21: FONTANA, Josep (2013), El futuro es un país extraño: una reflexión sobre la crisis social de comienzos del siglo XXI. Barcelona, Pasado y Presente. O traballo, presentado en papel (NON dixitalizado), terá as seguintes características: 8 folios (tamaño estándar) de extensión, dos que 4 serán de resumo e 4 de comentario persoal (non conta a páxina de cuberta do traballo, co nome do alumno e o título do libro); letra Times New Roman 12; interlineado 1,15. A data límite pra entregar o traballo será o 3 de maio de 2022. A recensión en papel farase chegar ao profesor coordinador da materia: Víctor Alonso Troncoso. Este traballo substitutivo computará o 30% da nota final.
5. Os alumnos de segunda oportunidade e os de decembro deberán concorrer nas mesmas condicións que na primeira oportunidade: presentaranse ao exame final escrito (proba obxectiva) e conservarán as cualificacións obtidas nas clases interactivas (discusión dirixida) e no obradoiro (venres). No caso do alumnado con dispensa ou repetidor, este conservará as cualificacións das recensións bibliográficas substitutivas, que deberán ter entregadas no seu prazo, o 3 de maio. Entenderase como non presentado o alumnado que non se teña presentado ao exame final escrito (proba obxectiva).
6. Todos os alumnos matriculados na materia (incluídos os que a tiveren pendente de cursos anteriores e con dispensa académica) deberán entregar unha ficha impresa con foto actualizada ao profesor coordinador, a fin de facilitar o seguimento e consigna das súas actividades na aula ou fora dela.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Burrows, John (2007). Historia de las Historias. Barcelona, Crítica
 - Kelley, Donald (1998). Faces of History. Historical Inquiry from Herodotus to Herder. Yale University
- O historiador que ten a achega máis sobranceira á historia da historiografía occidental ata o século XX é, con diferenza, Arnaldo Momigliano (1908-1987). A súa traxectoria investigadora non se pode exemplificar nun libro en particular, aínda que os seus sparsa collecta nos Contributi alla storia degli studi classici (10 vols., Milano 1955-2012) constitúen o título máis recoñecido, tanto pola súa amplitude cronolóxica como pola variedade de contidos.

Bibliografía complementaria

- Hernández Sandioca, E. (2004). Tendencias historiográficas actuales. Madrid, Akal
 - Carr, E. H. (2003). ¿Qué es la historia?. Barcelona, Ariel
 - Moradiellos, E. (2002). Las caras de Clío. Introducción a la historia. Madrid, Siglo XXI editores
 - Bermejo Barrera, J. C. (2000). Pensa-la Historia. Ensaio de Historia teórica. Vigo, Ir Indo
 - Velasco Souto, C. F. (2011). Discurso histórico e construción da identidade nacional. O caso da Galiza. <http://illa.udc.es/novelahistoricagalega/estudos/estudos.html>
 - Llorens, I. (1998). Nacionalismo y literatura. Constitución e institucionalización de la "república de las letras cubanas". Universitat de Lleida
 - Fernández Pérez-Sanjulián, C. (2003). A construción nacional no discurso literario de Ramón Otero Pedrayo. Concello de Pontevedra e Fundación Caixa Galicia
 - González -Stephan, B. (2002). Fundaciones: canon, historia y cultura nacional. La historiografía literaria del liberalismo hispanoamericano del siglo XIX.. París/Frankfort, Iberoamericana-Vervuert.
 - Salinas Portugal, F. (2003). Emerxencia literaria e construción nacional: o romance fundacional. A Tavares (Org.):Estudos Galego Brasileiros. Rio de Janeiro
 - Hobsbawm, E. e Ranger, T. (1984). A invenção de tradições. Rio de Janeiro, Paz e Terra
 - Ferreira da Cunha, C. M. (2002). A construción do discurso da história literária na literatura portuguesa do século XIX.. Universidade do Minho. Centro de Estudos Humanísticos
 - Thiesse, A. M. (2010). La creación de las identidades nacionales. Madrid, Ezaro
 - Ainsa, F. (1997). Intervención literaria y "reconstrucción" histórica en la nueva narrativa latinoamericana.. K. Kohut (ed.): La invención del pasado. La novela histórica en el marco de la posmodernidad. Frankf
 - Casanova, P. (2001). La República mundial de las letras.. Barcelona, Anagrama
 - Thompson, J. (2009). As novelas da memoria: trauma e representación da historia na Galicia contemporánea.. Vigo, Galaxia
 - Vega, Mª J. (2003). Imperios de papel. Introducción a la crítica postcolonial. Barcelona, Crítica
 - Velasco Souto, C. F. (2011). Memoria histórica, identidade nacional e discurso literário na Galiza. Helena Rebelo (org.): Lusofonia. Tempo de reciprocidades. Porto, Ed. Afrontamento
- BIBLIOGRAFÍA DO PROF. COORDINADOR: Tendencias historiográficas de Idade Contemporánea Filología Clásica
- Reseña de F. Creuzer, Sileno. Idea y validez del simbolismo antiguo, Madrid 1991, Cuadernos de Filología Clásica 408 (1993) 408-410. Reseña de C. García Gual, Introducción a la mitología griega, Madrid 1992, Estudios Clásicos 103 (1993) 175-178. Reseña de G. Dumézil, Mito y epopeya II. Tipos épicos indoeuropeos: un héroe, un brujo, un rey, México 1996, y Mito y epopeya III. Historias romanas, México 1996, Revista de Libros 21 (1998) 16. ¿El emperador ensimismado?, reseña de P. Grimal, Marco Aurelio, México 1997, Nova Tellus 17 (1999) 175-182. Edad Antigua "Moses I. Finley (1912-1986)", Estudios Clásicos 92 (1987) 75-88. "Sir Ronald Syme (1903-1989)", Historia 16 (1989) 113-115. ¿Contra la conspiración del silencio en torno a G. Busolt?, reseña de H. Chambers, Georg Busolt. His Career in his Letters, Leiden 1990, Tempus 17 (1997) 77-84. "Desesperadamente ajeno: Sir Ronald Syme y The Roman Revolution", Estudios Clásicos 97 (1990) 41-62. Reseña de A. B. Bosworth, Alejandro Magno, Cambridge University Press 1996, Revista de Libros 7-8 (1997) 12-13. ¿Edouard Will: Una trayectoria de la historiografía francesa?, reseña de Éd. Will, El mundo griego y el oriente. Tomo I: el siglo V (510-403), Madrid 1997, Revista de Libros 13 (1998) 5-6. "Géza Alföldy: De Roma a Europa pasando por Hispania", Argos 35 (2012) 195-199. "La cultura castreña en Galicia: historiografía arqueológica de los últimos años (1980-1996)", Cuadernos de Prehistoria y Arqueología de la UAM 22 (1995) 101-124. "Leandro de Saralegui e a historiografía ferrolá no cambio de século", en Víctor Alonso (ed.) Ferrolterra Galaico-Romana Ferrol 1997, 203-219. "Römische Geschichte und Altertumswissenschaften: Gespräch mit Géza Alföldy", Iberia 4 (2001) 7-16. Edad Media "Banquete, hospitalidad y regalo en la poesía épica española", Hispania 51 (1991) 835-874. "En la Córdoba de los Omeyas, con Antonio Muñoz Molina", Cuadernos Hispanoamericanos 504 (1992) 33-51. "Otto Brunner, en español, y los estudios clásicos (I)", Gerión 11 (1993) 11-36. Edad Moderna "Tradición clásica y conquista de América", Tempus (1992) 91-109. "Una biografía de Cervantes", Anales Cervantinos 31 (1993) 183-199. "Otto Brunner, en español, y los estudios clásicos (y II)", Gerión 12 (1994) 1-31. Edad Contemporánea Reseña de Karl Polanyi, La gran transformación. Crítica del liberalismo económico, Madrid 1989, Tempus 4 (1993) 104-109. "Dejar hablar a la Historia", Prólogo a R. Ramos Ardá, El desembarco de Doniños en la documentación británica, Ferrol 2000, 15-18. "Tedio y civilización", Papeis Ártabros

1 (2004) 9-17. "Miguel Artola. Obituario", La Voz de Galicia 29, 5, 2020 Historia y memoria oral (edades Antigua a Contemporánea) "Xestión do patrimonio: Consideracións críticas dun historiador", en V. Alonso (ed.) Patrimonio histórico de As Pontes de García Rodríguez, UDC, A Coruña 2003, 283-294. "El ciclo mitológico eumés: corpus y estudio", en Víctor Alonso, José M. Yáñez, Álvaro Iglesias (eds.) Las Fragas del Eume. Historia y cultura, Andavira, Santiago de Compostela 2019, 383-453. "A carón do Camiño: as lendas de cidades asolagadas", en Xosé Leira (dir.) Aulas no Camiño: o camiño inglés e as rutas atlánticas de peregrinación a Compostela, UDC, A Coruña 1997, 43-58.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O profesor recomenda para un desenvolvemento satisfactorio da materia: seguemento das clases, realización das lecturas previstas, recorrer ao profesor no momento en que ao alumno se lle presentaren dúbidas e problemas. Recoméndase vivamente aos alumnos repetidores e a tempo parcial que entren en contacto persoal co profesor coordinador (V. Alonso Troncoso) na primeira semana lectiva.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías